

ABSTRACT

Řasníci, jako obligátní parazité, musí čelit neustálému selekčnímu tlaku ze strany svých hostitelů. Z toho důvodu se u nich vyvinula vysoká hostitelská specializace a řada neobvyklých autapomorfí.

Jen malá pozornost byla upřena ke studiu fylogeneze uvnitř jednotlivých čeledí řasníků. Bez znalosti koncepce druhu lze jen těžko odhadovat různé scénáře evoluce hostitelsko-parazitických vztahů, tím spíše, když je druhový koncept použit nejednotně. Situaci navíc ještě znesnadňuje možná přítomnost kryptických druhů nebo druhy nesprávně synonymizované. Zaměřili jsme se proto na nejdiverzifikovanější čeleď řasníků – čeleď Stylopidae parazitující na včelách (Anthophila: Andrenidae, Colletidae, Halictidae, Melittidae). Jako modelový rod pro fylogenetické studie jsme si vybrali rod *Stylops* Kirby, 1802 s holarktickým rozšířením, jehož zástupci jsou parazité včel rodu *Andrena* Fabricius, 1755.

Pomocí molekulárně-fylogenetických metod jsme vytvořili první fylogenetickou studii rodu *Stylops*. Na tomto základě jsme nejprve navrhli možné rozdělení linií do druhů a díky tomu mohli zhodnotit druhovou diverzitu rodu. Poté jsme do fylogenetického stromu namapovali podrody hostitelů a získali tak informaci o parazitické strategii rodu *Stylops*. Zjistili jsme, že jednotlivé korunové linie, které by měly reprezentovat potenciální druhy, jsou specializovány téměř vždy podle podrodu hostitele. Tato informace může pomoci nastavit vodítko pro další taxonomické studie. Jediný dosud uznávaný evropský druh, *Stylops mellitae* Kirby, 1802, byl rozdělen na 30 dalších druhů.

Z tohoto důvodu následovala nomenklatoricko-taxonomická studie, ve které jsme připravili předběžný světový checklist všech druhů rodu *Stylops*. Celkem bylo stanoveno 67 validních druhových jmen. Nově dosažených výstupů jsme využili také při taxonomické reinterpetaci znovuobjeveného druhu rodu *Stylops*. Pro redeskripci jsme použili integrativní taxonomický přístup pomocí DNA barcodingu, morfologických deskripcí a diferenciální diagnózy. Disertační práci doplňuje taxonomický článek, ve kterém jsou popsány tři nové druhy včetně nového rodu čeledi Stylopidae.

Důležitost dílčích informací může přiložit další pomyslný chybějící díl ke skládačce našich představ o koevoluci řasníků a jejich hostitelů.